

Barokní svita

Dnes si, prosím, přečtete (a můžete využít i poslech tohoto textu) několik základních informací k tomu, jak vypadá skladba, které říkáme barokní svita:

Slovo svita nebo též suite má prazákad v latinském slovu následovat – tohoto slova se mimo hudbu užívá třeba ve významu průvod, družina.

V barokní hudbě jde o **řadu tanců**. Původně se jednalo skutečně o hudbu k tanci, ale později se ze svity stala koncertní skladba určená pro poslech. V této době (mluvíme přibližně o roce 1700 a dál = počátek 18. stol.) se ustálilo základní složení tanců svity, byly to:

ALLEMANDE /čti álmánd/

COURANTE /čti kuránt/

SARABANDA

GIGUE /čti žig – říká se jí též italsky žiga/

Všechny tance jsou ve svitě většinou ve stejné tónině – celá svita je pak pojmenována třeba Svita d moll (kterou budeme poslouchat dnes).

Ve svitě se střídají pomalejší a rychlejší části – mohli byste si zapamatovat, že sarabanda bývá velmi pomalá (důstojná, slavnostní) – v třípůlovém nebo tříčtvrtovém taktu, zatímco gigue velmi rychlá (veselá, hravá), zpravidla v taktu tříosminovém, obvykle celou svitu uzavírá.

Kromě těchto čtyř „povinných“ tanců, které se staly jádrem svity, se totiž do svity přidávají ještě další části – ať už netaneční – třeba **preludium** (doslova = předehra) na úvod nebo zpěvná **air** /čti ér/, tak i další tance (jejich názvy vám možná budou známější): třeba **menuet** nebo **gavota**.

A teď konečně ukázky:

Pro představu se koukněte, jak přibližně takový tanec v baroku vypadal – i vzhledem k tehdejšímu oblečení je jasné, že nešlo o nějaké zběsilé „trsání“:

https://www.youtube.com/watch?v=6AED4cAlm8U&ab_channel=Maty%C3%A1%C5%A1Peterka

Svita k poslechu se skládala prakticky pro jakýkoli nástroj: pro cembalo nebo klavír, loutnu, sólové violoncello nebo housle, ale také pro orchestr.

Poslechněte si, prosím, z každého tance Händelovy Svity d moll aspoň minutu:

(Všimněte si, prosím, u poslechů, i toho, jak je melodie jakoby zdobena drobnými tóny „navíc“ – o melodických ozdobách si budeme povídat příště.)

Allemande: <https://youtu.be/G-teXAq3wVk?t=59>

Courante: <https://youtu.be/G-teXAq3wVk?t=182>

Sarabanda: <https://youtu.be/G-teXAq3wVk?t=277>

Gigue: <https://youtu.be/G-teXAq3wVk?t=533> (Ta ani minutu netrvá! 😊)

Dobrovolný poslech – doporučen zvláště houslistům: krásné provedení Bachovy Sarabandy d moll pro sólové housle: https://www.youtube.com/watch?v=XbDedNsiVQk&ab_channel=PBSNewsHour

Zatímco kytaristům se bude asi líbit spíše bourée /čti buré/ - také jeden z tanců vkládaných někdy do svity: https://www.youtube.com/watch?v=jKSg8t4zyLg&ab_channel=Per-OlovKindgren